

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

LÕPLIK
A6-0154/2007

20.4.2007

*****I**

RAPORT

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus toidu lisainete kohta

(KOM(2006)0428 – C6-0260/2006 – 2006/0145(COD))

Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon

Raportöör: Åsa Westlund

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
antud hääle enamus
- **I koostöömenetlus (esimene lugemine)
antud hääle enamus
- **II koostöömenetlus (teine lugemine)
antud hääle enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- *** nõusolekumenetlus
parlamendi liikmete häälteenamus, v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ning ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel
- ***I kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine)
antud hääle enamus
- ***II kaasotsustamismenetlus (teine lugemine)
antud hääle enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- ***III kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine)
antud hääle enamus ühise teksti heakskiitmiseks

(Antud menetlus põhineb komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusloomega seotud tekstide kohta esitatud muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes tõstetakse muudetud tekst esile ***paksus kaldkirjas***. Tavalises kaldkirjas märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele abiks lõpliku teksti ettevalmistamisel ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või puudused antud tõlkeversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul tuleb saada vastavate osakondade nõusolek.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT .	5
SELETUSKIRI.....	28
ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS ÕIGUSLIKU ALUSE KOHTA	30
MENETLUS.....	37

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus toidu lisaainete kohta

(KOM(2006)0428 – C6-0260/2006 – 2006/0145(COD))

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM (2006)0428)¹;
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artiklit 95, mille alusel komisjon Euroopa Parlamendile ettepaneku esitas (C6-0260/2006);
 - võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta;
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 51 ja 35;
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportit (A6-0154/2007),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamenti saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Komisjoni ettepanek

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Muudatusettepanek 1 Põhjendus 3

(3) Käesoleva määrusega asendatakse varasemad toitudes kasutada lubatud lisaaineid käsitlevad direktiivid ja otsused eesmärgiga tagada terviklike ja tõhusate menetluste kaudu siseturu tõhus toimimine ja inimeste tervise ning tarbijate huvide kaitse kõrge tase.

(3) Käesoleva määrusega asendatakse varasemad toitudes kasutada lubatud lisaaineid käsitlevad direktiivid ja otsused eesmärgiga tagada terviklike ja tõhusate menetluste kaudu siseturu tõhus toimimine ja inimeste tervise, **keskkonna** ning tarbijate, **sealhulgas tarbijate, kes teatavaid aineid ei**

¹ ELT C... / ELTs seni avaldamata.

talul, huvide kaitse kõrge tase.

Selgitus

Erilist tähelepanu tuleks pöörata enam ohustatud elanikerühmadele ja allergikutele. Enamikul neist peaks olema võimalik süüa dieettoidu asemel tavalistes poodides müüdavaid toiduaineid. Seepärast peaks käesoleva määruse kohaselt väljastatava loa andmise üheks kriteeriumiks olema, et vastava aine kasutamine ei piira allergikutele kättesaadavate toiduainete valikut. Talumine või mittetalumine on allergilisusest laiem mõiste, mille alla kuuluvad nii isikud, kellel on raskusi teatavate lisaaainete seedimisega kui ka need, kellel tekib mõni spetsiifiline allergiline reaktsioon.

Muudatusettepanek 2

Põhjendus 6

(6) Käesolev määrus ei hõlma aineid, mida ei tarbita toiduna, vaid kasutatakse tahtlikult toidu töötlemiseks, ja mis **jäävad** valmistoitu **vaid** jääkainetena ning mis ei avalda valmistootele mingisugust tehnoloogilist mõju (abiained).

(6) Käesolev määrus ei hõlma aineid, mida ei tarbita toiduna, vaid kasutatakse tahtlikult toidu töötlemiseks, ja mis **ei jää** valmistoitu jääkainetena ning mis ei avalda valmistootele mingisugust tehnoloogilist mõju (abiained).

Selgitus

Tarbija tervise seisukohalt ei ole tähtis, kas mingit ainet on kasutatud abiainena või toidu lisaaainena. Otsustava tähtsusega on küsimus, kas ainet jääb lõpptootesse või mitte. Muidugi on vaja pikka üleminekuaega, enne kui praegu abiainetena määratletud ainetele tuleb sarnaselt toidu lisaainetega hakata vastavalt käesoleva määruse nõuetele väljastama kasutuslubasid.

Muudatusettepanek 3

Põhjendus 7

(7) Toidu lisaaaineid tohib heaks kiita ja võib kasutada vaid juhul, kui need vastavad käesolevas määruses sätestatud kriteeriumidele. Toidu lisaaained peavad olema kasutamisel ohutud, nende kasutamiseks peab olema tehnoloogiline vajadus, need ei tohi tarbijat eksitada ja nende kasutamine peab tarbijale kasu tooma.

(7) Toidu lisaaaineid tohib heaks kiita ja võib kasutada vaid juhul, kui need vastavad käesolevas määruses sätestatud kriteeriumidele. Toidu lisaaained peavad olema kasutamisel ohutud, nende kasutamiseks peab olema tehnoloogiline vajadus, need ei tohi tarbijat eksitada ja nende kasutamine peab tarbijale kasu tooma. **Tarbija eksitamise alla kuulub näiteks kasutatud koostisosade kvaliteedi, toote või tootmisprotsessi looduslikkuse, toiteväärtuse ning puu- ja köögiviljasisaldusega seonduv, kuid see ei**

piirdu vaid nende küsimustega.

Selgitus

See on vajalik, et paremini ühtmoodi aru saada mõiste „tarbija eksitamine” tähendusest.

Muudatusettepanek 4
Põhjendus 12

(12) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta) reguleerimisalasse kuuluv toiduensüüm tuleks **enne selle jaoks käesoleva määruse alusel loa väljastamist** kiita heaks vastavalt nimetatud määrusele.

(12) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta) reguleerimisalasse kuuluv toiduensüüm tuleks kiita heaks vastavalt nimetatud määrusele **ja käesolevale määrusele**.

Selgitus

Siiani võis aru saada, et määrusega (EÜ) nr 1829/2003 võetakse vastu geneetiliselt muundatud toiduainetele ja toidu koostisosadele lubade andmise ühtne menetlus. Nõue, et geneetiliselt muundatud toidu lisaainele tuleb määruse (EÜ) nr 1829/2003 alusel luba taotleda, enne kui seda saab kavandatava toidu lisaainete määruse II ja III lisasse kandmiseks hinnata, näib olevat selle lähenemisviisiga vastuolus ja selle tulemuseks võib olla, et lisaaine peab läbima kaks eraldi loa andmise menetlust. See oleks liiga bürokraatlik ja võiks põhjustada viivitusi.

Tuleks tagada ühtne menetlus geneetiliselt muundatud ainetest saadud toidu lisaainetele lubade andmiseks, kooskõlas määruse (EÜ) nr 1829/2003 alusel ette nähtud ühtse lähenemisega, s.t kui loa andmiseks vajalik hindamine on nõutav nii määruse 1829/2003 kui ka käesoleva määruse alusel, tuleks see läbi viia ühiselt ühe toiduohutusameti hindamise raames, selle asemel et järgida kaht eraldi loa andmise menetlust.

Muudatusettepanek 5
Põhjendus 14

(14) Toidu lisaaineid tuleb hoida pideva vaatluse all ja neid tuleks nende kasutustingimuste muutumist ja uut teadusinfot arvestades vajaduse korral uuesti hinnata.

(14) Toidu lisaaineid tuleb hoida pideva vaatluse all ja neid tuleks nende kasutustingimuste muutumist ja uut teadusinfot arvestades vajaduse korral uuesti hinnata. **Väljastatud kasutuslubade läbivaatamiseks tuleks võtta kasutusele spetsiaalsed hindamiskavad.**

Selgitus

Toidu lisaainetele antud kasutuslubasid tuleb jätkuvalt läbi vaadata. Lisaained tuleks seada tähtsuse järjekorda vastavalt sellele, kui pakiline on mingi aine kasutamise läbivaatamine.

Selline järjestus tuleks koostada hindamiskava abil, nii et see on kõigi osapoolte jaoks selge. See ei takista aga komisjoni ja/või Euroopa Toiduohutusametit algatamast teatavate ainete kiiremat läbivaatamist.

Muudatusettepanek 6
Põhjendus 21

(21) Pärast käesoleva määruse vastuvõtmist peaks komisjon toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee abiga vaatama läbi kõigi juba antud lubade vastavuse ***sellistele kriteeriumidele nagu tarbimine, tehnoloogiline vajadus ja tarbija võimalik eksitamine, kuid välja arvatud ohutus***. Kõik toidu lisaaained, mille load jäävad ühenduses kehtima, tuleks kanda käesoleva määruse II ja III lisas esitatud ühenduse loeteludesse. Käesoleva määruse III lisa tuleks täiendada teiste toidu lisaainetega, mida kasutatakse toidu lisaainetes ja ensüümides, ning nende kasutustingimustega vastavalt määrusele (EÜ) nr [...], millega kehtestatakse toidu lisaainete, toiduensüümide ning toidu lõhna- ja maitseainete lubade andmise ühtne menetlus. Asjakohase üleminekuperioodi võimaldamiseks ei kohaldata III lisa sätteid, välja arvatud *lisaainete kandeaineid käsitlevad sätteid*, enne [1.1.2011].

(21) Pärast käesoleva määruse vastuvõtmist peaks komisjon toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee abiga vaatama läbi kõigi juba antud lubade vastavuse ***käesoleva määrusega kehtestatud lubade väljastamise tingimustele***. Kõik toidu lisaaained, mille load jäävad ühenduses kehtima, tuleks kanda käesoleva määruse II ja III lisas esitatud ühenduse loeteludesse. Käesoleva määruse III lisa tuleks täiendada teiste toidu lisaainetega, mida kasutatakse toidu lisaainetes ja ensüümides, ning nende kasutustingimustega vastavalt määrusele (EÜ) nr [...], millega kehtestatakse toidu lisaainete, toiduensüümide ning toidu lõhna- ja maitseainete lubade andmise ühtne menetlus. Asjakohase üleminekuperioodi võimaldamiseks ei kohaldata III lisa sätteid, välja arvatud lisaainete kandeaineid käsitlevad *sätteid*, enne [1.1.2011].

Selgitus

Siinkohal pole vajadust käesolevas määruuses toodud lubade väljastamise kriteeriumeid loetleda.

Muudatusettepanek 7
Artikli 1 esimene lõik

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad toidus kasutatavate toidu lisaainete kohta, et tagada siseturu tõhus toimimine, inimeste tervise kaitse ja tarbijakaitse kõrge tase.

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad toidus kasutatavate toidu lisaainete kohta, et tagada siseturu tõhus toimimine, inimeste tervise kaitse ***ning keskkonna-*** ja tarbijakaitse kõrge tase.

Selgitus

Kooskõlas Cardiffi protsessiga tuleb keskkonnaküsimused integreerida kõigisse ELi õigusaktidesse. See, mida inimene sööb, ei jää püsima tema kehasse, vaid satub looduskeskkonda ja muutub loodusliku aineringe osaks. Isegi kui mingi aine ei kujuta endast terviseriski inimesele, kes tarbib seda ainet sisaldavat toodet, võib see järgnevatel etappidel avaldada keskkonnale ja rahvatervisele kahjulikku mõju, mida tuleks loa andmise või sellest keeldumise otsustamisel arvestada. Seetõttu peab määruse üheks eesmärgiks olema ka ohutu keskkond.

Muudatusettepanek 8

Artikli 1 punkt b

b) toidu lisaainete toidus, toidu lisaainetes ja toiduensüümides kasutamise tingimused;

b) toidu lisaainete toidus, ***sealhulgas*** toidu lisaainetes ja toiduensüümides kasutamise tingimused ***vastavalt määruses (EÜ) nr .../... [toiduensüümide kohta] viidatule, kaasa arvatud nende kasutamise tingimused toidu lõhna- ja maitseainetes vastavalt määruses (EÜ) nr .../... [lõhna- ja maitseainete ning teatavate lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade kohta] viidatule;***

Selgitus

Käesolevas määruses tuleks käsitleda kogu toidu lisaainete kompleksi tervikuna, sest nii väldime vajadust hiljem parandusi teha.

Muudatusettepanek 9

Artikkel 1 a (uus)

Artikkel 1 a

Turule ei tooda toiduaineid, mis sisaldavad käesoleva määrusega vastuolus olevaid lisaineid.

Selgitus

Siin öeldakse selgelt välja ettepanekus vaikumisi juba sisalduv nõue, mida ei ole aga selle praeguses tekstis selgelt väljendatud. Kui toiduained sisaldavad lisaineid, mis ei vasta käesoleva määruse nõuetele, siis neid turule ei lubata.

Muudatusettepanek 10

Artikli 2 lõike 2 punkt b

b) ained, mida kooskõlas ühenduse

b) ained, mida kooskõlas ühenduse

taimervise eeskirjadega kasutatakse
taimede ja taimsete saaduste kaitseks;

taimervise eeskirjadega kasutatakse
taimede ja taimsete saaduste kaitseks, **välja
arvatud koristusjärgsed säilitusainena
kasutatavad taimekaitsevahendid**;

Selgitus

Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvad koristusjärgsed pestitsiidid nagu näiteks metüülsüklopropeen (1-MCP), mida kasutatakse puu- ja köögiviljade, peamiselt õunte säilitamiseks.

Muudatusettepanek 11 Artikli 2 lõike 2 punkt d a (uus)

***d a) toidu tootmisel kasutatavad
mikroorganismide kultuurid, mis võivad
toota toidu lisaaineid, kuid mida ei kasutata
spetsiaalselt nende tootmiseks.***

Selgitus

1. Kooskõla saavutamiseks ettepanekuga võtta vastu määrus, mis käsitleb toiduensüüme (KOM (2006) 425 lõplik, artikli 2 lõige 4) ning lubade andmise ühtne menethuse paketi (KOM (2006) 423 lõplik) määruste ühtlustamiseks tuleks määruse projekti kohaldamisalast välja jätta toidu lisaaineid tootvad mikroorganismide kultuurid.
2. Kääritatud toodete (nt jogurt, juust, kastmed, hapukapsas) saamiseks kasutatavaid mikroorganismide kultuure ei saa pidada ensüümideks ega lisaaineteks, olgugi et nad võivad neid tekitada. Nimetatud lisaainetel endil, mis tekivad tegelikult toidu tootmise käigus toimival kääritamisprotsessil, puudub algselt iseseisev tehnoloogiline funktsioon.
Muudatusettepanekuga välditaks õiguslikku ebaselgust ja igal üksikjuhul tekkivaid vaidlusi.

Muudatusettepanek 12 Artikli 2 lõige 5

5. Vajaduse korral võib **artikli 28 lõikes 2** osutatud **korra** kohaselt otsustada, kas teatud aine kuulub või ei kuulu käesoleva määruse reguleerimisalasse.

5. Vajaduse korral võib **artikli 28 lõikes 2 a** osutatud **kontrolliga regulatiivmenetluse** kohaselt otsustada, kas teatud aine kuulub või ei kuulu käesoleva määruse reguleerimisalasse

Selgitus

Muudatus on vajalik teksti kooskõlla viimiseks uue komiteemenetluse otsuse sätetega.

Muudatusettepanek 13 Artikli 3 lõike 2 punkti a sissejuhatav osa

(a) toidu lisaaine – aine, mida olenemata

(a) toidu lisaaine – aine, mida olenemata

selle toiteväärtusest ei kasutata tavaliselt iseseisva toiduna või toidule iseloomuliku koostisainena ja mille tahtlik tehnoloogilisel eesmärgil lisamine toidule selle tootmisel, töötlemisel, valmistamisel, käitlemisel, pakendamisel, transpordil või ladustamisel viib või võib põhjendatud oletusel viia selleni, et lisaine ise või tema kõrvalsaadused muutuvad otseselt või kaudselt selliste toitude koostisosaks; toidu lisainetena ei käsitata **siiski** järgmisi aineid:

selle toiteväärtusest ei kasutata tavaliselt iseseisva toiduna või toidule iseloomuliku koostisainena ja mille tahtlik tehnoloogilisel eesmärgil lisamine toidule selle tootmisel, töötlemisel, valmistamisel, käitlemisel, pakendamisel, transpordil või ladustamisel viib või võib põhjendatud oletusel viia selleni, et lisaine ise või tema kõrvalsaadused muutuvad otseselt või kaudselt selliste toitude koostisosaks; toidu lisainetena ei käsitata järgmisi aineid:

Selgitus

Lõike 2 punktis a esitatud, sissejuhatavale osale järgnevas loendis nimetatud ained on toidu koostisosad, mis ei ole toidu lisained ning erinevad neist. Sõna "siiski" võib välja jätta, et ei tekiks valearusaama, nagu oleks mõnda neist ainetest siiski võidud pidada toidu lisaineks.

Muudatusettepanek 14 **Artikli 3 lõike 2 punkti a alapunkt i**

i) **toidud, mis sisaldavad** magustamisomaduste tõttu lisatud mono-, di- või **oligosahhariide**;

i) magustamisomaduste tõttu lisatud mono-, di- või **oligosahhariidid ja neid sisaldavad toidud**;

Selgitus

Kuna mono- ja disahhariididel (mingil määral ka lühikese ahelaga oligosahhariididel) on magustamisomadused, tuleks välistamisel viidata mitte neid sisaldavatele toitudele, vaid vahetult nimetatud ainetele endile. Siit tuleneb loogiliselt, et ka neid aineid sisaldavaid toite ei käsitata toidu lisainetena.

Muudatusettepanek 15 **Artikli 3 lõike 2 punkti a alapunkt ii**

ii) värviva **kõrvaltoimega** kuivatatud ja kontsentreeritud toidud, mida lisatakse liitoidu tootmisel nende lõhna- ja maitseomaduste või toiteväärtuse tõttu;

ii) värviva **kõrvaltoime ning täiendava tehnoloogilise toimega** kuivatatud ja kontsentreeritud toidud, mida lisatakse liitoidu tootmisel nende lõhna- ja maitseomaduste või toiteväärtuse tõttu;

Selgitus

Ülaltooduga seoses huvitab meid lisaks värvivale toimele ka igasugune tehnoloogiline, näiteks oksüdeerumisevastane toime. Pealegi ei tähenda tehnoloogiline toime, näiteks toiduvärvide puhul, üksnes kõrvaltoimet.

Muudatusettepanek 16
Artikli 3 lõike 2 punkti a alapunkt viii

viii) vereplasma, toiduželatiin,
valgühüdrolüsaadid ja nende soolad,
piimavalk ja gluteen;

viii) vereplasma, **verevalgud**, toiduželatiin,
valgühüdrolüsaadid ja nende soolad,
piimavalk ja gluteen;

Selgitus

Loendisse tuleks lisada verevalgud. Esimese verefraktsiooni või verevalguna kasutati toiduainetes vereplasmat. Hiljem on saadud ka muid verefraktsioone / verevalke, mida kasutatakse samasugusel otstarbel nagu artikli 3 lõike 2 punkti a alapunktis viii nimetatud valke.

Muudatusettepanek 17
Artikli 3 lõike 2 punkti b alapunkt iii

iii) mis **ise või mille derivaatide jäägid võivad tahtmatult, kuid tehniliselt vältimatult olla lõpptootes tingimusel, et need ei tekita ohtu tervisele ja neil ei ole mingit tehnoloogilist mõju lõpptootetele;**

iii) mis **ei jää lõpptootesse;**

Selgitus

Tarbija tervise seisukohalt ei ole tähtis, kas mingit ainet kasutati abiaainena või toidu lisaainena. Otsustava tähtsusega on küsimus, kas ainet jääb lõpptootesse või mitte. Muidugi on vaja pikka üleminekuaega, enne kui praegu abiainetena määratletud ainetele tuleb sarnaselt toidu lisaainetega vastavalt käesoleva määruse nõuetele hakata väljastama kasutuslubasid.

Muudatusettepanek 18
Artikli 3 lõike 2 punkti e alapunktid i ja ii

i) lisatud mono-, **di- või oligosahhariide** või
ii) toitu, mis sisaldab nende
magustamisomaduste tõttu lisatud mono-,
di- või oligosahhariide;

i) lisatud mono- **või disahhariide** või
ii) toitu, mis sisaldab nende
magustamisomaduste tõttu lisatud mono- või
disahhariide;

Selgitus

Et saavutada kooskõla direktiiviga 94/35 toiduainetes kasutatavate magusainete kohta, direktiiviga 90/496 toidu toitumislase teabega märgistuse kohta ning määrusega 1924/2006 toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta, tuleks suhkrulisandita toidu määratluses viidata üksnes mono- ja disahhariididele. Seepärast tuleb kõrvaldada viited

oligosahhariididele.

Muudatusettepanek 19
Artikli 3 lõike 2 punkt g

g) lauamagusaine – lubatud magusaine, mis võib sisaldada teisi toidulisandeid ja/või toidu koostisosi ja mis on **suhkru** asendajana *ettenähtud* müügiks lõpptarbijale.

g) lauamagusaine – lubatud magusaine, mis võib sisaldada teisi toidulisandeid ja/või toidu koostisosi ja mis on **suhkrute** asendajana *ette nähtud* müügiks lõpptarbijale.

Selgitus

Määratluses tuleks viidata suhkrutele mitmuses, kuna suhkur (s.t sahharoos) ei ole ainuke toiteväärtust omav süsivesik, millel on magusaine omadused.

Muudatusettepanek 20
Artikli 3 lõike 2 punkt g a (uus)

g a) vähendatud suhkrusisaldusega toit – samalaadse tootega võrreldes vähemalt 30% võrra vähendatud mono- ja disahhariidide sisaldusega toit;

Selgitus

1. Kooskõla saavutamiseks määrusega 1924/2006 toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta. Vastavalt määrusele 1924/2006 saab väite „vähendatud” esitada siis, kui mingi konkreetse toitaine (tavaliselt rasva või suhkrute) sisaldust vähendatakse samalaadse tootega võrreldes vähemalt 30% võrra.

2. Õigusliku selguse loomiseks tuleks lisada käesolevasse õigusakti vähendatud suhkrusisaldusega toidu mõiste.

3. Käesoleva määratluse viide mono- ja disahhariididele on kooskõlas lõike 2 punkti e alapunktidega i ja ii ja seda tuleks kasutada ka siin, et vältida sõna „suhkrud” igasugust väärtõlgendamist.

Muudatusettepanek 21
Artikli 3 lõike 2 punkt g b (uus)

g b) quantum satis tähendab, et piirnormi ei ole kindlaks määratud. Magusaineid kasutatakse siiski heade tootmistavade kohaselt ja ainult ettenähtud eesmärgi saavutamiseks vajalikul doositasemel ning eeldusel, et tarbijat ei viida eksitusse¹.

¹ *Määratlus on võetud direktiivi 94/35/EÜ (magusained) artikli 2 lõikest 5.*

Selgitus

Quantum satis: artikli 10 lõikes 2 viidatud mõiste „quantum satis” määratlus tuleks lisada käesolevasse artiklisse teiste mõistete juurde.

Muudatusettepanek 22
Artikkel 4 a (uus)

Artikkel 4 a

Ühtegi toidu lisaainet ja/või sellist lisaainet sisaldavat toitu ei või turule tuua ja/või ringlusse lasta, kui vaadeldava toidu lisaaine kasutamine ei ole kooskõlas käesoleva määruse nõuetega.

Selgitus

Selliste ainete kasutamise selgesõnaline keeld teenib selgema õigusemõistmise huve ning on mõeldud õigusliku ebaselguse ennetamiseks.

Muudatusettepanek 23
Artikli 5 lõike 1 punkt a (uus)

a a) olemasolevate teaduslike tõendite kohaselt ei avalda see olelustersükli üheski järgus negatiivset mõju rahvatervisele või enam ohustatud elanikkonnarühmade tervisele;

Selgitus

Isegi kui mingi aine ei kujuta endast terviseriski inimesele, kes tarbib seda ainet sisaldavat toodet, võib see järgnevatel etappidel avaldada keskkonnale ja rahvatervisele kahjulikku mõju, mida tuleks loa andmise või sellest keeldumise otsustamisel arvestada. Seetõttu peab määruse üheks eesmärgiks olema ka ohutu keskkond.

Muudatusettepanek 24
Artikli 5 lõike 1 punkt b

b) selle järele on põhjendatud tehnoloogiline vajadus, mida ei saa rahuldada teiste majanduslikult või tehnoloogiliselt teostatavate vahenditega;

b) selle järele on ***tarbija kasu seisukohalt*** põhjendatud tehnoloogiline vajadus, mida ei saa rahuldada teiste majanduslikult või tehnoloogiliselt teostatavate vahenditega;

Selgitus

Kui leidub alternatiive, mis kujutavad endast väiksemat ohtu inimeste tervisele ja valikuvabadusele ning keskkonnale, tuleks neid kasutada esmajärjekorras.

Muudatusettepanek 25
Artikli 5 lõike 1 punkt c b (uus)

c b) olemasolevate teaduslike tõendite kohaselt ei avalda see olelustusükli üheski järgus negatiivset mõju keskkonnale.

Selgitus

Kooskõlas Cardiffi protsessiga tuleb keskkonnaküsimused integreerida kõigisse ELi õigusaktidesse. See, mida inimene sööb, ei jää püsima tema kehasse, vaid satub loodusesse ja muutub loodusliku aineriingi osaks.

Muudatusettepanek 26
Artikli 5 lõike 2 punkt c

(c) toidu säilivuse või stabiilsuse suurendamine või selle organoleptiliste omaduste parandamine, kui see ei muuda toidu laadi, olemust või kvaliteeti ega eksita tarbijat;

(c) toidu säilivuse või stabiilsuse suurendamine või selle organoleptiliste omaduste parandamine, kui see ei muuda toidu laadi, olemust või kvaliteeti ega eksita tarbijat. ***See puudutab näiteks värskust, kasutatud koostisosade kvaliteeti, toote looduslikkust ning puu- ja köögiviljasisaldust;***

Muudatusettepanek 27
Artikli 5 lõike 3 punkt a

a) toit ei ole normaalse toitumise oluline komponent või

välja jäetud

Selgitus

Peale punktis b nimetatud juhtude ei saa toidu kvaliteedi vähenemine kunagi olla tarbijale kasulik.

Muudatusettepanek 28
Artikli 5 lõige 3 a (uus)

3 a. Välja arvatud ärisaladuse alla kuuluvad teadmised ja teave, mis peavad jääma konfidentsiaalseks, viidatakse toidu lisaainele loa andmisel selgesõnaliselt ja läbipaistvalt lõigetes 1–3 loetletud kriteeriumitega seotud kaalutlustele ning selgitatakse, millest tulenes lõplik otsus.

Selgitus

Kui avalikult teatatakse, kuidas loa andmine vastab ettepanekus nimetatud tingimustele, suurendab see toidu lisaainetele lubade andmise avatust ja läbipaistvust.

Muudatusettepanek 29

Artikli 6 punkt a

a) suhkru asendamine vähendatud energiasisaldusega toidu, kaariest mitteteketava toidu või suhkrulisandita toidu tootmisel;

a) suhkru asendamine vähendatud energiasisaldusega toidu, kaariest mitteteketava toidu, **vähendatud suhkrusisaldusega toidu** või suhkrulisandita toidu tootmisel;

Selgitus

1. Kooskõla saavutamine määrusega 1924/2006 toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta, milles lubatakse kasutada vähendatud suhkrusisalduse väidet.

2. Õigusliku selguse loomiseks tuleks lisada käesolevasse õigusakti vähendatud suhkrusisaldusega toidu mõiste.

Muudatusettepanek 30

Artikli 7 esimene a lõik (uus)

Seejuures ei tohi aga tekkida ohtu, et lisaaine kasutamine viib tarbijad eksiarvamusele, nagu sisaldaks toiduaine koostisosi, mida see tegelikult ei sisalda.

Selgitus

Mõnikord eksitab lisaainete kasutamine tarbijaid, ehkki kehtivate õigusaktide kohaselt on kasutusloa andmise üheks tingimuseks see, et tarbijaid ei tohi eksitada. Näiteks pannakse vahel tootele teatavat värvi lisades tarbija ekslikult uskuma, et toode sisaldab mingit puuvilja. Seepärast tuleb tarbijakaitset selles küsimuses tugevdada.

Muudatusettepanek 31

Artikkel 7 a (uus)

Artikkel 7 a

Lõhna- ja maitsetugevdajatele kehtivad eritingimused

Toidu lisaaine kasutamist lõhna- ja maitsetugevdajana võib lubada üksnes järgmistel juhtudel:

a) tehnoloogilist vajadust selle järele on selgelt näidatud ning soovitud efekti ei ole võimalik saavutada vürtside abil;

b) see ei pane tarbijat ekslikult arvama, et toidu maitse on saavutatud vürtside abil.

Selgitus

Lõhna- ja maitsetugevdajate kasutamine ei tohi tarbijaid eksitada. Nende kasutamist ei tohi lubada (kallimate) vürtside koguse vähendamiseks töödeldavas toidus.

Muudatusettepanek 32

Artikli 8 lõige 2

2. Seoses teaduse või tehnika arenguga võib vajaduse korral **artikli 28 lõikes 2 osutatud korra kohaselt** lisada I lissasse täiendavaid funktsionaalrühmi.

2. Seoses teaduse või tehnika arenguga võib vajaduse korral lisada I lissasse täiendavaid funktsionaalrühmi.

Selgitus

Muudatus on vajalik selleks, et kõigi muudatuste tegemine käesoleva määruse lisades toimuks kaasotsustamismenetluse alusel.

Muudatusettepanek 33

Artikli 9 lõike 2 punktid a ja b

a) toidu lisaaine nimetus ja **selle** E-number, kui see on määratud;
b) toidud, millesse võib seda toidu lisainet lisada;

a) toidu lisaaine nimetus, **funktsionaalrühm** ja E-number, kui see on määratud;
b) toidud **ja/või toidu lisaained ja/või toiduensüümid ja/või toidu lõhna- ja maitseained**, millesse võib seda toidu lisainet lisada;

Selgitus

Artikli 9 lõike 2 punkt a: ühenduse loetelu peaks sisaldama täielikku teavet sellesse kantud toidu lisaainete kohta – lisaaine nimetust, funktsionaalrühma ja E-numbrit.

Artikli 9 lõike 2 punkt b: parandus on tehtud kooskõla saavutamiseks, kuna artikli 9 lõikes 2 viidatakse nii II lisas (toidus olevad lisaained) kui ka III lisas (toidu lisaainetes, toiduensüümides ning lõhna- ja maitseainetes olevad lisaained) loetletavatele lisaainetele.

Muudatusettepanek 34

Artikli 9 lõike 2 punkt d a (uus)

d a) teised toidu lisaained, mida ei saa kasutada koos vaadeldava toidu lisaainega.

Selgitus

Mõned lisaained reageerivad omavahel ja moodustavad uue ühendi, mille omadused ja mõju inimtervisele või keskkonnale erinevad selle koostisainete vastavatest näitajatest. Kui selle tulemuseks on kahjulik või toksiline mõju, tuleb toidu lisaainete vastav kombinatsioon lisades ära näidata.

Muudatusettepanek 35

Artikli 10 lõige 1 a (uus)

1 a. Kui lubatakse kasutada nanotehnoloogiat, kehtestatakse selleks vastavalt lõike 1 punktile a eraldi lubatud kasutustasemed.

Selgitus

Nanotehnoloogia terviseriske tuntakse veel vähe. Ei ole kindel, kas lisaaine tavapärasel kasutamisel lubatud kasutustase peaks langema kokku lisaaine nanoosakeste lubatud kasutustasemega.

Muudatusettepanek 36

Artikli 10 lõige 2

2. Kui see on asjakohane, ei kehtestata toidu lisaaine jaoks piirnorme (quantum satis). Sellisel juhul tuleb toidu lisaainet kasutada **hea tootmistava** kohaselt **tasemel, mis ei ole kavandatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust tasemest kõrgem, ja tingimusel, et tarbijat ei eksitata.**

2. Kui see on asjakohane, ei kehtestata toidu lisaaine jaoks piirnorme (quantum satis). Sellisel juhul tuleb toidu lisaainet kasutada **artikli 3 lõike 2 punktis g b esitatud määratluse** kohaselt.

Selgitus

Vt selgitusi artikli 3 lõike 2 (mõisted) juurde. Käesolevas artiklis tuleks viidata mõiste „quantum satis” määratlusele ja artikli teksti vastavalt muuta.

Muudatusettepanek 37
Artikli 10 lõige 3

3. Toidu lisaainete kasutamise piirnorme, mis on sätestatud II lisas, kohaldatakse valmistoidu suhtes, mis on valmistatud vastavalt kasutusjuhendile, kui ei ole sätestatud teisiti.

3. Toidu lisaainete, ***sealhulgas vajadusel lahjendatud kujul***, kasutamise piirnorme, mis on sätestatud II lisas, kohaldatakse valmistoidu suhtes, mis on valmistatud vastavalt kasutusjuhendile, kui ei ole sätestatud teisiti.

Selgitus

Toidu lisaaineid kasutatakse tootmises ka lahjendatud kujul ja seda tuleks samuti arvesse võtta.

Muudatusettepanek 38
Artikkel 11

Toidu lisaaine, mis kuulub määruse (EÜ) nr 1829/2003 reguleerimisalasse, võib kanda käesoleva määruse II ja III lisas esitatud ühenduse loeteludesse alles pärast seda, kui selle lisaaine jaoks on antud luba määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 7 osutatud korra kohaselt.

Toidu lisaaine, mis ***on toodetud GMOdest või nende abil või mis*** kuulub määruse (EÜ) nr 1829/2003 reguleerimisalasse, võib kanda käesoleva määruse II ja III lisas esitatud ühenduse loeteludesse alles pärast seda, kui selle lisaaine jaoks on antud luba määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 7 osutatud korra kohaselt. ***See peab olema selgelt märgistatud, kusjuures märgisel aine nimetuse või E-numbri kõrval peavad olema sõnad „tootmisel kasutatud GMOsid” või „toodetud GMOdest”.***

Selgitus

Toidu lisaained, mis on toodetud geneetiliselt muundatud organismidest või mikroorganismidest, peaksid olema selgesti märgistatud, et tagada tarbijate valikuvabadus.

Muudatusettepanek 39
Artikli 16 lõike 1 punkt b

b) toidus, millele on lisatud lõhna- ja maitseaineid, kui toidu lisaaine:

i) on käesoleva määruse kohaselt lõhna- ja

b) toidus, millele on lisatud ***toidu lisaainet, toiduensüümi või*** lõhna- ja maitseaineid, kui toidu lisaaine:

i) on käesoleva määruse kohaselt ***toidu***

maitseaines lubatud;

ii) on toidule lõhna- ja maitseaine kaudu üle kandunud;

iii) ei oma valmistoidus mingisugust tehnoloogilist funktsiooni;

lisaaines, toiduensüümis või lõhna- ja maitseaines lubatud;

ii) on toidule **toidu lisaaaine, toiduensüümi või** lõhna- ja maitseaine kaudu üle kandunud;

iii) ei oma valmistoidus mingisugust tehnoloogilist funktsiooni;

Selgitus

Artikli 16 lõike 1 punkt b peaks sisaldama ka toidu lisaainetes ja toiduensüümidest (ja lõhna- ja maitseainetes) kasutatavaid lisaaaineid.

Muudatusettepanek 40

Artikli 17 sissejuhatus

Vajaduse korral võib **artikli 28 lõikes 2** osutatud **korra** kohaselt otsustada, kas:

Vajaduse korral võib **artikli 28 lõikes 2a** osutatud **kontrolliga regulatiivmenetluse** kohaselt otsustada, kas:

Selgitus

Muudatus on vajalik teksti kooskõlla viimiseks uue komiteemenetluse otsuse sätetega.

Muudatusettepanek 41

Artikli 20 lõige 2 a (uus)

2 a. Kui toidu lisaaaine kasutamistingimuste muutmine suurendab selle aine mürgisust, märgitakse selle pakendile või mahutile hoiatus, kus kirjeldatakse kõnealust tingimuste muudatust.

Selgitus

Lisaaaine kasutamistingimused võivad tarbija tervisele halvasti mõjuda. Näiteks võivad temperatuurimuutused muuta aine mürgisemaks. Üheks näiteks on siin aspartaam: uuringute kohaselt laguneb see kuumutamisel mitmeks erinevaks aineks, millest mõned (näiteks metanool) on mürgised.

Muudatusettepanek 42

Artikli 23 lõike 1 punkt h a (uus)

h a) minimaalne kõlblikkusaeg;

Selgitus

Kõlblikkusaeg peaks olema märgitud mitte ainult toote lõpptarbijale müümisel, vaid ka üldiselt, et tagada tarbijate ja kasutajate maksimaalne kaitse.

Muudatusettepanek 43
Artikli 23 lõige 2

2. Erandina lõikest 1 võib kõnealuse lõike punktides c–f **ja h** nõutud andmed märkida vaid saadetisega seotud dokumentidesse, mis tuleb esitada tarnimise hetkel või enne seda, kui kõnealuse toote pakendi või mahuti nähtavale osale on kantud märged „ette nähtud toidu valmistamiseks ja mitte jaemüügiks”.

2. Erandina lõikest 1 võib kõnealuse lõike punktides c–f, **h ja h a** nõutud andmed märkida vaid saadetisega seotud dokumentidesse, mis tuleb esitada tarnimise hetkel või enne seda, kui kõnealuse toote pakendi või mahuti nähtavale osale on kantud märged „ette nähtud toidu valmistamiseks ja mitte jaemüügiks”.

Muudatusettepanek 44
Artikli 23 lõige 2 a (uus)

2 a. Erandina artiklite 19–22 ning käesoleva artikli lõike 1 märgistamis- ja teabenõuetest võib lahtise lastina tarnimise korral kogu teave olla kantud saatedokumentidesse, mis tuleb esitada tarnimise hetkel või enne seda.

Selgitus

Käesolevas ettepanekus ei tehta mingeid järeleandmisi lisaainete tööstusliku tarnimise korral tsisternides, mille puhul teabenõuded erinevad pakendite ja mahutite kohta esitatavatest nõuetest.

Muudatusettepanek 45
Artikli 24 lõige 3 a (uus)

3 a. Asovärve sisaldavad toiduained peavad olema märgistatud hoiatusega „asovärvid võivad avaldada allergeenset mõju”.

Selgitus

Asovärvid võivad põhjustada allergilisi reaktsioone. Seetõttu tuleks määruses nõuda selge hoiatuse esitamist.

Muudatusettepanek 46
Artikli 27 lõige 1

1. Liikmesriigid peavad looma süsteemid toidu lisaaainete tarbimise ja kasutamise kontrollimiseks ning esitama tehtud järelduste kohta igal aastal aruande komisjonile ja Euroopa Toiduohutusametile (edaspidi „toiduohutusamet”).

1. Liikmesriigid peavad looma süsteemid toidu lisaaainete tarbimise ja kasutamise kontrollimiseks **riskipõhise lähenemise alusel** ning esitama tehtud järelduste kohta igal aastal aruande komisjonile ja Euroopa Toiduohutusametile (edaspidi „toiduohutusamet”).

Selgitus

Tähtis on suunata vahendid sinna, kus neist on kõige rohkem kasu. Kontrollimine peaks keskenduma neile lisaaainetele, mille puhul on suurem oht, et nende tarbimine võib vastuvõetavat päevast kogust ületada.

Muudatusettepanek 47
Artikli 27 lõige 2

2. Pärast konsulteerimist toiduohutusametiga **võivad** liikmesriigid **artikli 28 lõikes 2** osutatud **korra** kohaselt **võtta** vastu ühise metoodika, mille alusel liikmesriigid koguvad andmeid toidu kaudu toidu lisaaainete omastamise kohta ühenduses.

2. Pärast konsulteerimist toiduohutusametiga **võtavad** liikmesriigid **artikli 28 lõikes 2 a** osutatud **kontrolliga regulatiivmenetluse** kohaselt vastu ühise metoodika, mille alusel liikmesriigid koguvad andmeid toidu kaudu toidu lisaaainete omastamise kohta ühenduses.

Selgitus

Muudatus on vajalik teksti kooskõlla viimiseks uute komiteemenetluse otsuste sätetega.

Muudatusettepanek 48
Artikli 28 lõige 2 a (uus)

2 a. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse kõnealuse otsuse artiklis 8 sätestatut.

Selgitus

Muudatus on vajalik teksti ühtlustamiseks uue komiteemenetlust käsitleva otsuse sätetega.

Muudatusettepanek 49
Artikli 30 lõige 1

1. Toidu lisaained, mille suhtes oli direktiivide 94/35/EÜ, 94/36/EÜ ja 95/2/EÜ alusel antud toidus kasutamise luba enne käesoleva määruse jõustumist, ja nende kasutustingimused kantakse käesoleva määruse II lisse pärast seda, kui **artikli 28 lõikes 2 osutatud korra kohaselt** on läbi vaadatud nende vastavus käesoleva määruse artiklitele 5, 6 ja 7. See läbivaatamine ei tähenda uut toiduohutusameti teostatud riski hindamist. Läbivaatamine viiakse lõpule [...].

1. Toidu lisaained, mille suhtes oli direktiivide 94/35/EÜ, 94/36/EÜ ja 95/2/EÜ alusel antud toidus kasutamise luba enne käesoleva määruse jõustumist, ja nende kasutustingimused kantakse käesoleva määruse II lisse pärast seda, kui on läbi vaadatud nende vastavus käesoleva määruse artiklitele 5, 6 ja 7. See läbivaatamine ei tähenda uut toiduohutusameti teostatud riski hindamist. Läbivaatamine viiakse lõpule [...].

Selgitus

Muudatus on vajalik selleks, et kõigi muudatuste tegemine käesoleva määruse lisades toimuks edaspidi kaasotsustamismenetluse alusel.

Muudatusettepanek 50 Artikli 30 lõige 2

2. Toidu lisaained, mille suhtes oli direktiivi 95/2/EÜ V lisa antud toidu lisaainetes lubatud kandeainena kasutamise luba, ja nende kasutustingimused kantakse käesoleva määruse III lisa 1. osasse pärast seda, kui **artikli 28 lõikes 2 osutatud korra kohaselt** on läbi vaadatud nende vastavus käesoleva määruse artiklile 5. See läbivaatamine ei tähenda uut toiduohutusameti teostatud riski hindamist. Läbivaatamine viiakse lõpule [...].

2. Toidu lisaained, mille suhtes oli direktiivi 95/2/EÜ V lisa antud toidu lisaainetes lubatud kandeainena kasutamise luba, ja nende kasutustingimused kantakse käesoleva määruse III lisa 1. osasse pärast seda, kui on läbi vaadatud nende vastavus käesoleva määruse artiklile 5. See läbivaatamine ei tähenda uut toiduohutusameti teostatud riski hindamist. Läbivaatamine viiakse lõpule [...].

Selgitus

Muudatus on vajalik selleks, et kõigi muudatuste tegemine käesoleva määruse lisades toimuks edaspidi kaasotsustamismenetluse alusel.

Muudatusettepanek 51 Artikli 30 lõige 4

4. Kõik asjakohased üleminekumeetmed võib vastu võtta **artikli 28 lõikes 2** sätestatud **korra** kohaselt.

4. Kõik asjakohased üleminekumeetmed võib vastu võtta **artikli 28 lõikes 2 a** osutatud **kontrolliga regulatiivmenetluse** kohaselt.

Selgitus

Muudatus on vajalik teksti kooskõlla viimiseks uute komiteemenetluse otsuste sätetega.

Muudatusettepanek 52

Artikli 31 lõige 1

1. Toidu lisaainete suhtes, **mille kasutamiseks anti luba enne käesoleva määruse jõustumist**, korraldab toiduohutusamet uue riskihindamise.

1. Toidu lisaainete suhtes, **mis olid turul käesoleva määruse jõustumise ajal, kuid mis ei ole toidu teaduskomitee ega toiduohutusameti poolt läbi vaadatud ja positiivset hinnangut saanud**, korraldab toiduohutusamet uue riskihindamise. **Need lisaained võivad turule jääda, kuni toiduohutusamet on uue riskihindamise läbi viinud.**

Selgitus

Menetlused uusimatel teaduslikel teadmistel põhinevate keerukate ohutushindamiste korraldamiseks on ELis kehtinud 1990. aastate algusest peale. Suurem osa praegu turustatavatest lisaainetest on selle hindamise läbinud ja ohutuks tunnistatud. Toidu lisaainete puhul, mis on varasemate õigusaktide alusel täieliku ohutushindamise läbinud, mida on enne käesoleva määruse jõustumist märkimisväärsel määral tarbitud ja mille puhul pole ohutusküsimusi tõstatatud, tuleks anda luba nende turule jätmiseks, kuni toiduohutusamet on uue riskihindamise läbi viinud.

Muudatusettepanek 53

Artikli 31 lõige 2

2. **Toiduohutusameti riskide hindamine moodustab ühe osa kõigi enne käesoleva määruse jõustumist heakskiidetud toidu lisaainete läbivaatamisest, mida teostab komisjon, keda abistab komitee. Nimetatud läbivaatamine teostatakse käesoleva määrusega kehtestatud lubade andmise tingimuste ning tarbimise ja riskide juhtimise hindamise põhjal.**

Kõik ühenduses jätkuvalt lubatud toidu lisaained kantakse käesoleva määruse II ja III lisa esitatud ühenduse loenditesse. III lisa tuleks täiendada teiste toidu lisaainetega, mida kasutatakse toidu lisaainetes ja ensüümides, ning nende kasutustingimustega vastavalt määrusele (EÜ) nr ... [millega kehtestatakse toidu lisaainetele, toiduensüümidele ning toidu

lõhna- ja maitseainetele lubade andmise ühtne menetlus]. Asjakohase üleminekuperioodi võimaldamiseks ei peaks III lisa sätteid, välja arvatud lisaainete kandeaineid käsitlevad sätted, kohaldatama enne [1.1.2011].

2. Toiduohutusametiga konsulteerimise järel võetakse ühe aasta jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist **artikli 28 lõikes 2 ettenähtud korra kohaselt vastu toidu lisaainete hindamiskava**. Kõnealune hindamiskava avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Läbivaatamine teostatakse hindamiskava alusel, mis võetakse vastu toiduohutusametiga konsulteerimise järel ühe aasta jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist. Kõnealune hindamiskava avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Selgitus

Muudatus on vajalik selleks, et kõigi muudatuste tegemine käesoleva määruse lisades toimuks edaspidi kaasotsustamismenetluse alusel.

Muudatusettepanek 54
Artikli 31 lõige 2 a (uus)

2 a. Pärast lõikes 2 nimetatud hindamiskava täitmist ja toiduohutusametiga konsulteerimist võetakse käesoleva määruse kohaselt toimuva lubade andmise jaoks vastu uus hindamiskava. Nimetatud uus hindamiskava võetakse vastu artikli 28 lõikes 2 a ettenähtud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt ja avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Selgitus

Edaspidi tuleks teostada ka jooksvat läbivaatamist. Tähtis on kehtestada selleks ametlik kord samal ajal, kui Euroopa Toiduohutusametil võimaldatakse järjestada toidu lisaaained nende kasutamise läbivaatamise pakilisuse põhjal.

Muudatusettepanek 55
Artikli 31 lõige 2 b (uus)

2 b. Lubade läbivaatamise käigus kõrvaldatakse lisadest toidu lisaaained ja kasutusviisid, mida enam ei kasutata.

Selgitus

See on vajalik ühenduse loendi ajakohastamiseks ja tarbijatele õige teabe andmiseks.

Muudatusettepanek 56
Artikli 34 lõige 3 a (uus)

***Toiduaineid, mis ei vasta käesoleva
määruse nõuetele, kuid mis on toodetud
ühenduse õiguse kohaselt, võib turustada
kuni nende säilimisaja lõpuni.***

Selgitus

*Kuna määrus sisaldab osaliselt toidu lisaaainete uusi või täiendavaid märgistamisnõudeid, on
vaja piisavaid üleminekusätteid.*

Muudatusettepanek 57
I lisa punkt 5

5. kandeained – ained, mida kasutatakse toidu lisaaaine või lõhna- ja maitseaine **või** toiduensüümi lahustamiseks, lahjendamiseks, hajutamiseks või muul viisil füüsikaliseks muutmiseks selle tehnoloogilist funktsiooni muutmata (ning mis ise ei avalda mingit tehnoloogilist mõju), et hõlbustada selle käitlemist, rakendamist või kasutamist;

5. kandeained – ained, mida kasutatakse toidu lisaaaine või lõhna- ja maitseaine, toiduensüümi, **toitaine ja/või muu toitumisalastel või füsioloogilistel eesmärkidel toiduainele (või toidule ja/või toidulisandile) lisatava aine** lahustamiseks, lahjendamiseks, hajutamiseks või muul viisil füüsikaliseks muutmiseks selle tehnoloogilist funktsiooni muutmata (ning mis ise ei avalda mingit tehnoloogilist mõju), et hõlbustada selle käitlemist, rakendamist või kasutamist;

Selgitus

1. Kandeaineid (toidu lisaaaineid ja/või toidu koostisosi) vajatakse väga sageli selleks, et hõlbustada käitlemist toitainete kasutamisel toiduainetes ja toidulisandites. See tehnoloogiline vajadus on samasugune nagu toidu lisaaainete ning lõhna- ja maitseainete puhul, mida samuti kasutatakse väikestes kogustes.

2. Toitainevalmististe puhul lubatud kandeainete ühtlustamine on vajalik seoses uute sätetega toidulisandite ja toidule toitumise seisukohast kasulike ainete lisamise kohta.

Muudatusettepanek 58
III lisa

Ühenduse loetelu toidu lisaainetest, mida

Ühenduse loetelu toidu lisaainetest, mida

on lubatud kasutada toidu lisaainetes **ja** toiduensüümides, ning nende kasutustingimused.

1. osa Toidu lisaainetes olevad kandeained

2. osa Teised toidu lisaaained peale toidu lisaainetes olevate kandeainete

3. osa Toiduensüümides olevad toidu lisaaained

on lubatud kasutada toidu lisaainetes, toiduensüümides **ja toidu lõhna- ja maitseainetes**, ning nende kasutustingimused.

1. osa Toidu lisaainetes, **toiduensüümides ning toidu lõhna- ja maitseainetes** olevad kandeained

2. osa Teised toidu lisaaained peale toidu lisaainetes, **toiduensüümides ning toidu lõhna- ja maitseainetes** olevate kandeainete

Selgitus

Et olla kooskõlas artikliga 16, peab III lisa hõlmama nii toidu lisaainetes, toiduensüümides ning toidu lõhna- ja maitseainetes kasutamiseks lubatud kandeaineid kui ka kasutamiseks lubatud teisi toidu lisaaaineid.

Muudatusettepanek 59
III lisa 3. a osa (uus)

**3. a osa. Toidu lõhna- ja maitseainetes
olevad toidu lisaaained**

Selgitus

Õigusakti terviklikkuse ja ranguse huvides tuleks loetelusse lisada toidu lõhna- ja maitseained.

Muudatusettepanek 60
III lisa 3. b osa (uus)

3. b osa. Toitainetes olevad kandeained

Selgitus

Õigusakti terviklikkuse ja ranguse huvides tuleks loetelusse lisada kandeained.

SELETUSKIRI

Komisjon on teinud ettepaneku, et tulevikus otsustataks toidu lisaaainete kasutamise lubade andmise küsimused komiteemenetlusega. Raportöör näeb selle seisukoha eeliseid, kuid seda ainult juhul, kui uues määruses toidu lisaaainete kohta ja uues määruses toidu lisaaainetele, toiduensüümidele ning toidu lõhna- ja maitseainetele lubade väljastamise ühtse menetluse kohta kajastuvad selgelt kaalutlused, mida Euroopa Parlament on aastate jooksul sageli tõstatanud. Nimetatud kaalutlused seostuvad ennekõike keskkonna, rahvatervise ja allergikutega.

Uut määrust toidu lisaaainete kohta tuleks tugevdada ka menetluste läbipaistvusele esitatavate nõuete, toidu lisaaainetele antud lubade läbivaatamise ning tarbijaid eksitada võivate küsimuste selgemaks muutmise osas. Lisaks tuleks muuta toidu lisaainet abiaainest eristavat määratlust ning reguleerida nanotehnoloogia kasutamist.

Keskkonna, rahvatervise ja allergikutele kättesaadava tootevalikuga seotud kaalutlused

Kooskõlas Cardiffi protsessiga tuleb keskkonnaaspektid integreerida kõigisse ELi õigusaktidesse. See on eriti asjakohane käesolevas õigusaktis, kuna see, mida inimene sööb, ei jää tema kehasse, vaid satub loodusesse ja muutub loodusliku aineriingi osaks. Isegi kui mingi aine ei kujuta endast terviseriski inimesele, kes tarbib seda ainet sisaldavat toodet, võivad järgnevatel etappidel ilmnedes keskkonnale ja rahvatervisele kahjulikud mõjud, mida tuleks loa andmise või sellest keeldumise otsustamisel arvestada. Üks näide rahvatervist kahjustada võivast mõjust on antibiootikumide kasutamine toiduainetes ning selle mõju resistentsuse kujunemisele antibiootikumide suhtes. Kui kaalutakse lisaaaine kasutamise loa andmist, peab üks kriteerium olema ka asjaolu, et aine ei avalda keskkonnale või rahvatervisele kahjulikku mõju. Üks määruse eesmärke peab olema ka ohutu keskkond.

Allergikutele on suureks abiks asjaolu, et tavalisi allergeene sisaldavad tooted tuleb vastavalt märgistada, ehkki see nõue ei ole küllalt kaugeleulatuv. Enam ohustatud elanikerühmadele ja allergikutele tuleks pöörata erilist tähelepanu. Enamikul neist peaks olema võimalik süüa dieettoidu asemel tavalistes poodides müüdavaid toiduaineid. Seepärast peaks käesoleva määrusega reguleeritava lubade andmise üheks kriteeriumiks olema asjaolu, et vastava aine kasutamine ei piira allergikutele kättesaadavat toiduvalikut.

Siiski teeb raportöör ettepaneku, et isegi juhul, kui lisaaaine võib avaldada negatiivset mõju rahvatervisele, keskkonnale või allergikutele kättesaadavale tootevalikule, peaks olema võimalik selle kasutamist lubada, kui sellest tulenevad eelised on puudustest selgelt kaalukamad.

Kui artiklis 5 kehtestatud kriteeriumitest lähtuvalt leidub teatava lisaaainega võrreldes paremaid alternatiive ja alternatiivi kasutamine on majanduslikult mõistlik, ei tohiks kõnesoleva lisaaaine kasutamist lubada. Näiteks võib küsimus seisneda teistsuguse tootmisviisi kasutamises, mille puhul ei vajata lisaaaineid, või leidub juba varem loa saanud ja artiklis 5 seatud kriteeriumite osas paremaid lisaaaineid.

Läbipaistvus ja läbivaatamine

Lisaainete kasutamise load tuleb jooksvalt läbi vaadata. Raportöör teeb ettepaneku, et enne lisaainete uude ühenduse nimestikku kandmist tuleks kõik kehtivad load uute kriteeriumite põhjal läbi vaadata. Edaspidi peaks lubade jooksev läbivaatamine toimuma läbipaistva menetluse alusel ning vastavalt komiteemenetluse kohaselt vastu võetavale hindamiskavale. Hindamiskava peaks tuginema lisaainete järjestamisele tähtsuse järgi, vastavalt nende kasutamise läbivaatamise pakilisusele. Nimetatud järjestus tuleks koostada hindamiskava abil, nii et see on selge kõigile asjaga seotud osapooltele. Samas ei tohi hindamiskava takistada komisjoni või Euroopa Toiduohutusametit algatamast teatavate ainete kiiremat läbivaatamist.

Tarbijaid puudutavad kaalutlused

Kehtivate õigusaktide kohaselt on üks lisaainete kasutamise lubade andmise kriteeriumeid keeld tarbijaid eksitada. Sellele vaatamata luuakse teinekord toiduvärvidega mulje, nagu sisaldaks toiduaine teatavat puuvilja, mida see tegelikult ei sisalda. Seepärast tuleb tarbijakaitset selles küsimuses tugevdada.

Tarbijaid puudutavad kaalutlused ja määratlused

Tarbija tervise seisukohalt ei ole sugugi tähtis, kas mingit ainet on kasutatud abiainena või toidu lisaainena. Otsustav on küsimus, kas see jääb lõpptootte koostisse. Sellegipoolest on tavapäraselt olnud erinevatel seisukohtadel küsimuses, mis on abiaine ja mis on lisaaine. Sellepärast on vaja pikka üleminekuaega, enne kui praegu abiainena määratletud, kuid lõpptootte koostisse jäävatele ainetele tuleb hakata vastavalt käesoleva määruse nõuetele väljastama kasutuslubasid.

Nanotehnoloogia

Nanotehnoloogia terviseriske tuntakse praegu veel vähe. Ei ole kindel, kas lisaaine tavapärasel kasutamisel lubatud kasutustase peaks langema kokku lisaaines sisalduvate nanoosakeste lubatud kasutustasemega. Sellepärast tehakse ettepanek nanoosakeste kasutamist ühenduse loendis eraldi reguleerida.

Uus komiteemenetlus

Uue komiteemenetlusega seoses tehakse komisjoni ettepaneku muutmiseks mitmeid muudatusettepanekuid.

ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS ÕIGUSLIKU ALUSE KOHTA

22.3.2007

Hr Miroslav Ouzký
Esimees
Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon
BRÜSSEL

Teema: Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus toidu lisaainete kohta (KOM(2006)0428 – C6-0260/2006 – 2006/0145(COD))¹ – arvamus õigusliku aluse kohta

Austatud härra esimees

28. veebruari 2007. aasta kirjas palusite õiguskomisjonilt vastavalt kodukorra artikli 35 lõikele 2 arvamust kõnealuse komisjoni ettepaneku õigusliku aluse kehtivuse ja sobivuse kohta.

Õiguskomisjon arutas eespool mainitud küsimust 20. märtsi 2007. aasta koosolekul.

Vastutava komisjoni raportöör pr Westlund soovitab muuta ettepaneku õiguslikku alust, võttes selleks EÜ asutamislepingu artikli 95 asemel artikli 95 koos artikliga 175.

Õiguslik alus

Kõik ühenduse õigusaktid peavad põhinema asutamislepinguga (või teise õigusaktiga, mille rakendamiseks nad on mõeldud) sätestatud õiguslikul alusel. Õiguslik alus määrab kindlaks ühenduse *ratione materiae* pädevuse ning selle, kuidas nimetatud pädevust kasutatakse, täpsemalt õigusliku(d) vahendi(d), mida võib kasutada, ja otsustamismenetluse.

Õigusliku aluse tagajärgi silmas pidades on selle valimine olulise tähtsusega, eriti Euroopa Parlamendi seisukohast, sest see määrab ära, milline sõnaõigus, kui üldse, on parlamendil õigusloomeprotsessis.

Vastavalt Euroopa Kohtule ei saa õigusliku aluse valik olla subjektiivne, vaid peab põhinema

¹ ELTs seni avaldamata.

objektiivsetel asjaoludel, mis on kohtulikult kontrollitavad¹, näiteks kõnealuse meetme sisul ja eesmärgil². Lisaks peab otsustav asjaolu olema meetme peamine eesmärk³.

Vastavalt Euroopa Kohtu pretsedendiõigusele on asutamislepingu üldine artikkel piisav õiguslik alus ka siis, kui kõnealuse meetmega üritatakse lisaks põhieesmärgile saavutada ka asutamislepingu konkreetse artikliga taotletud eesmärki⁴.

Kui lähtuda seisukohast, et inimeste tervise kaitse ning siseturu rajamise ja toimimise eesmärgid on üksteisega lahutamatult seotud, ilma et üks oleks teistega võrreldes teisejärguline või kaudne, võib kaaluda vajadust kasutada kahte õiguslikku alust, arvestades, et nii artiklis 95 kui ka artikli 175 lõikes 1 on ette nähtud samasugune otsustamismenetlus (kaasotsustamismenetlus).⁵

Vastutav komisjon teeb ettepaneku, et määruse ettepaneku õiguslikuks aluseks loetakse Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikkel 175⁶ koos artikliga 95⁷. Artikli 175 lõikes 1

¹ Kohtuasi 45/86 *komisjon vs nõukogu* [1987] EKL 1439, punkt 5.

² Kohtuasi C-300/89 *komisjon vs nõukogu* [1991] EKL I-287, punkt 10.

³ Kohtuasi C-377/98 *Madalmaad vs Euroopa Parlament ja nõukogu* [2001] EKL I-7079, punkt 27.

⁴ Kohtuasi C-377/98 *Madalmaad vs Euroopa Parlament ja nõukogu* [2001] EKL I-7079, punktid 27–28; kohtuasi C-491/01 *British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco* [2002] EKL I-11453, punktid 93–94.

⁵ Kohtuasi C-165/87 *komisjon vs nõukogu* [1988] EKL 5545, punkt 11.

⁶ Artikli 175 lõige 1.

1. Nõukogu otsustab vastavalt artiklis 251 ettenähtud menetlusele ja pärast konsulteerimist Majandus- ja Sotsiaalkomiteega ning Regioonide Komiteega, milliseid meetmeid peaks ühendus võtma artiklis 174 osutatud eesmärkide saavutamiseks.

⁷ Artikkel 95

1. Kui käesolevas asutamislepingus ei ole sätestatud teisiti ja erandina artiklist 94 kohaldatakse artiklis 14 sätestatud eesmärkide saavutamiseks järgmisi sätteid. Nõukogu võtab vastavalt artiklis 251 ettenähtud menetlusele ja pärast konsulteerimist Majandus- ja Sotsiaalkomiteega vastu meetmed liikmesriikide teatavate õigusnormide lähendamiseks, mille eesmärk on siseturu rajamine või selle toimimine.

2. Lõiget 1 ei kohaldata maksusätete suhtes ega isikute vaba liikumisega ning töölevõetud isikute õiguste ja huvidega seotud sätete suhtes.

3. Komisjon võtab oma lõikes 1 sätestatud ettepanekutes seoses tervishoiu, ohutuse, keskkonnakaitse ja tarbijakaitsega aluseks kõrge kaitsetaseme, võttes eelkõige arvesse teaduslikel faktidel põhinevaid uusi arenguid. Oma vastavate volituste piires püüavad seda eesmärki saavutada ka Euroopa Parlament ja nõukogu.

4. Kui pärast ühtlustamismeetme vastuvõtmist nõukogu või komisjoni poolt peab liikmesriik artiklis 30 märgitud oluliste vajaduste tõttu või seoses keskkonna või töökeskkonna kaitsega vajalikuks säilitada siseriiklikke norme, teatab ta nendest normidest ja nende säilitamise põhjustest komisjonile.

5. Ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, teatab liikmesriik kavandatavatest normidest ja nende kehtestamise põhjustest komisjonile, kui pärast ühtlustamismeetme vastuvõtmist nõukogu või komisjoni poolt peab liikmesriik vajalikuks ühtlustamismeetme võtmise järel eriomaselt selles liikmesriigis ilmneva probleemi tõttu kehtestada keskkonna ja töökeskkonna kaitsega seotud uutel teaduslikel tõenditel põhinevaid siseriiklikke norme.

6. Komisjon teeb kuue kuu jooksul pärast lõigetes 4 ja 5 osutatud teatamist otsuse, milles kinnitab kõnealused siseriiklikud normid või lükkab need tagasi, olles eelnevalt kindlaks teinud, kas need on või ei ole meelevaldse diskrimineerimise vahendid või liikmesriikidevahelise kaubanduse varjatud piirangud ja kas need kujutavad või ei kujuta endast takistust siseturu toimimisele.

Kui komisjon selles ajavahemikus otsust ei tee, loetakse lõigetes 4 ja 5 osutatud siseriiklikud normid kinnitatuks. Kui seda õigustab küsimuse keerukus ja kui puudub oht inimeste tervisele, võib komisjon asjaomasele liikmesriigile teatada, et käesolevas lõikes osutatud ajavahemikku võidakse pikendada veel kuni kuus kuud.

7. Kui liikmesriik on vastavalt lõikele 6 volitatud säilitama või kehtestama siseriiklikke norme, mis erinevad ühtlustamismeetmest, uurib komisjon viivitamata, kas teha ettepanek selle meetme kohandamiseks.

viidatakse artikli 174¹ eesmärkidele, milleks on eelkõige:

- keskkonnakvaliteedi säilitamine, kaitse ja parandamine;
- inimeste tervise kaitse;
- loodusressursside kaalutletud ja mõistlik kasutamine;
- meetmete edendamine rahvusvahelisel tasandil, selleks et tegelda piirkondlike ja ülemaailmsete keskkonnaprobleemidega.

Määruse ettepaneku eesmärk ja sisu ning selle õigusliku aluse hindamine

Kavandatava määruse artiklis 1 sätestatakse järgmist: „Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad toidus kasutatavate toidu lisaainete kohta, et tagada siseturu tõhus toimimine, inimeste tervise kaitse ja tarbijakaitse kõrge tase.

Käesoleva määrusega nähakse sel eesmärgil ette:

- a) ühenduse heakskiidetud lisaainete loetelud;
- b) toidu lisaainete toidus, toidu lisaainetes ja toiduensüümides kasutamise tingimused;
- c) toidu lisaainetena müüdavate ainete märgistamiskord.”

Põhjendused 1–21 sõnastatakse järgmiselt:

- (1) Ohutu ja tervisliku toidu vaba liikumine on siseturu oluline aspekt ning aitab oluliselt kaasa kodanike tervise ja heaolu parandamisele ning nende sotsiaalsete ja majanduslike huvide kaitsmisele.
- (2) Ühenduse poliitika elluviimisel tuleb tagada inimeste elu ja tervise kõrgetasemeline kaitse. Käesoleva määrusega asendatakse varasemad toitudes kasutada lubatud toidu lisaaaineid käsitlevad direktiivid ja otsused, et tagada terviklike ja tõhusate menetluste kaudu siseturu tõhus toimimine ja inimeste tervise ning tarbijate huvide kaitse kõrge tase.
- (3) Käesoleva määrusega ühtlustatakse ühenduses toidu lisaainete kasutamine toidus. See hõlmab nõukogu 3. mai 1989. aasta direktiivis 89/398/EMÜ eritoiduks ettenähtud

8. Kui liikmesriik tõstatab rahvatervisega seotud küsimuse valdkonnas, kus varem on võetud ühtlustusmeetmeid, juhib ta sellele komisjoni tähelepanu, kes siis viivitamata uurib, kas teha ettepanek vajalike meetmete kohta.

9. Erandina artiklites 226 ja 227 sätestatud menetlusest võib komisjon või liikmesriik anda asja otse Euroopa Liidu kohtusse, kui ta arvab, et mõni teine liikmesriik kasutab käesolevas artiklis ettenähtud volitusi väärsti.

10. Eespool osutatud ühtlustamismetmed sisaldavad asjakohastel juhtudel kaitseklauslit, millega lubatakse liikmesriikidel võtta ühel või mitmel artiklis 30 osutatud mittemajanduslikul põhjusel ajutisi meetmeid, mille suhtes kohaldatakse ühenduse kontrollimenetlust.

¹ Artikli 174 lõige 1

1. Ühenduse keskkonnapoliitika aitab kaasa järgmiste eesmärkide taotlemisele:

- keskkonnakvaliteedi säilitamine, kaitse ja parandamine,
- inimeste tervise kaitse,
- loodusressursside kaalutletud ja mõistlik kasutamine,
- meetmete edendamine rahvusvahelisel tasandil, selleks et tegeleda piirkondlike ja ülemaailmsete keskkonnaprobleemidega.

toiduaineid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta käsitletud toidu lisaainete kasutamist toidus, samuti teatavate toiduvärvide kasutamist liha märgistamiseks tervisemärgiga ning munade kaunistamiseks ja tembeldamiseks. Määrusega ühtlustatakse ka toidu lisaainete kasutamine toidu lisaainetes ja toiduensüümides; seeläbi tagatakse lisaainete ohutus ja kvaliteet ning hõlbustatakse nende säilitamist ja kasutamist. Viimast valdkonda ei ole ühenduse tasandil varem reguleeritud.

- (4) Toidu lisaained on ained, mida tavaliselt ei tarbita toiduna, vaid mis lisatakse toidule tahtlikult tehnoloogilisel eesmärgil, näiteks toidu säilitamiseks. Kui aineid kasutatakse lõhna ja/või maitse esiletoomiseks, ei käsitata neid siiski toidu lisaainetena. Käesoleva määruse reguleerimisalasse ei kuulu ka toiduna käsitatavad ained, mida võib kasutada tehnoloogilisel eesmärgil, nagu keedusool või värvainena kasutatav safran ja toiduensüümid. Toiduensüüme käsitletakse määruses (EÜ) nr... [toiduensüümide kohta], mis välistab käesoleva määruse kohaldamise.
- (5) Käesolev määrus ei hõlma aineid, mida ei tarbita toiduna, vaid kasutatakse tahtlikult toidu töötlemiseks, ja mis jäävad valmistoituna või jääkainetena ning mis ei avalda valmistootele mingisugust tehnoloogilist mõju (abiained).
- (6) Toidu lisaaineid tohib heaks kiita ja võib kasutada vaid juhul, kui need vastavad käesolevas määruses sätestatud kriteeriumidele. Toidu lisaained peavad olema kasutamisel ohutud, nende kasutamiseks peab olema tehnoloogiline vajadus, need ei tohi tarbijat eksitada ja nende kasutamine peab tarbijale kasu tooma.
- (7) Toidu lisaained peavad alati vastama heakskiidetud spetsifikatsioonile. Spetsifikatsioonid peavad hõlmama andmeid lisaaine asjakohaseks identifitseerimiseks, sealhulgas päritoluandmeid, ning spetsifikatsioonides tuleb kirjeldada vastuvõetavaid puhtusekriteeriume. Varem toidu lisaainete osas väljatöötatud spetsifikatsioonid, mis on esitatud komisjoni 5. juuli 1995. aasta direktiivis 95/31/EÜ, millega nähakse ette toiduainetes kasutatavate magusainete puhtuse erikriteeriumid, komisjoni 26. juuli 1995. aasta direktiivis 95/45/EÜ, millega nähakse ette toiduainetes kasutatavate värvainete puhtuse erikriteeriumid, ja komisjoni 2. detsembri 1996. aasta direktiivis 96/77/EÜ, millega nähakse ette toiduainetes kasutatavate lisaainete (välja arvatud värv- ja magusainete) puhtuse erikriteeriumid, tuleb säilitada seni, kuni vastavad lisaained kantakse käesoleva määruse lisadesse. Selliste lisaainetega seotud spetsifikatsioonid tuleb sel hetkel näha ette määrusega. Kõnealused spetsifikatsioonid peavad olema otseselt seotud käesoleva määruse lisades esitatud ühenduse loeteludesse kantud lisaainetega. Arvestades nende spetsifikatsioonide keerukust ja sisu, ei lisata neid selguse huvides siiski nendesse ühenduse loeteludesse, vaid sätestatakse ühes või mitmes eraldi määruses.
- (8) Mõningaid toidu lisaaineid tohib kasutada vaid teatavates lubatud veiniproduktides ja -menetlustes. Selliste lisaainete kasutamine peaks vastama käesolevale määrusele ja asjakohastes ühenduse õigusaktides ettenähtud erisätetele.
- (9) Ühtsuse tagamiseks tuleks toidu lisaainete riski hinnata ja toidu lisaained heaks kiita vastavalt korrale, mis on sätestatud määruses (EÜ) nr [...], millega kehtestatakse toidu

lisaainete, toiduensüümide ning toidu lõhna- ja maitseainete lubade andmise ühtne menetlus.

- (10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused, kohaselt tuleb rahvatervist mõjutada võivate teemade korral konsulteerida Euroopa Toiduohutusametiga (edaspidi „toiduohutusamet”).
- (11) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta) reguleerimisalasse kuuluv toiduensüüm tuleks enne selle jaoks käesoleva määruse alusel loa väljastamist kiita heaks vastavalt nimetatud määrusele.
- (12) Toidu lisaaine, mis on käesoleva määruse kohaselt juba heaks kiidetud ja mille valmistamisel kasutatud tootmismeetodid või lähteained erinevad oluliselt toiduohutusameti poolt riski hindamisel analüüsitud või sätestatud spetsifikatsioonides nimetatutest, tuleks spetsifikatsioone rõhutades esitada toiduohutusametile hindamiseks. Oluliselt erinevad tootmismeetodid või lähteained võivad tähendada tootmismeetodite osas taimedest ekstraktsioonilt üleminekut kääritamisele, kusjuures kasutatakse mikroorganisme, või algsete mikroorganismide geneetilist muundamist.
- (13) Toidu lisaaineid tuleb hoida pideva vaatluse all ja neid tuleks nende kasutustingimuste muutumist ja uut teadusinfot arvestades vajaduse korral uuesti hinnata.
- (14) Liikmesriikidel, kes on keelustanud teatavate lisaainete kasutamise teatud toiduainetes, mida käsitatakse traditsioonilistena ja toodetakse nende territooriumil, tuleks lubada nende keeldude edasist kohaldamist. Selliste toodete nagu *Feta* ja *Salame cacciatore* suhtes kohaldatakse käesolevat määrust, ilma et see piiraks teatavate nimetuste kasutamisega seotud piiravamate eeskirjade kohaldamist vastavalt nõukogu 14. juuli 1992. aasta määrusele (EMÜ) nr 2081/92 põllumajandussaaduste ja toiduainete geograafiliste tähiste ning päritolunimetuste kaitse kohta ja nõukogu 14. juuli 1992. aasta määrusele (EMÜ) nr 2082/92 põllumajandustoodete ja toiduainete eripärasertifikaatide kohta.
- (15) Toidu lisaainete suhtes kohaldatakse ka edaspidi direktiiviga 2000/13/EÜ ning vajaduse korral määrustega (EÜ) nr 1829/2003 ja nr 1830/2003 ettenähtud üldist märgistamiskohustust. Lisaks sellele tuleks käesolevasse määrusesse lisada erisätted valmistajale või lõpptarbijale müüdavate toidu lisaainete märgistamise kohta.
- (16) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused.
- (17) Toidu lisaaineid käsitlevate ühenduse õigusaktide proportsionaalseks ja tõhusaks väljatöötamiseks ning ajakohastamiseks on vaja koguda andmeid, jagada teavet ja koordineerida liikmesriikidevahelist tööd. Sel eesmärgil võib otsustusprotsessi hõlbustamiseks osutada kasulikuks uurimuste korraldamine spetsiifilistel teemadel. On

asjakohane, et ühendus võib selliseid uurimusi rahastada oma eelarvemenetluse osana. Kõnealuste meetmete rahastamine toimub vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusele (EÜ) nr 882/2004 (ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks), mis on ühtlasi ka ülanimetatud meemete rahastamise õiguslikuks aluseks.

- (18) Käesoleva määruse järgimiseks peavad liikmesriigid läbi viima ametlikke kontrolle kooskõlas määrusega (EÜ) nr 882/2004.
- (19) (...).
- (20) Pärast käesoleva määruse vastuvõtmist peaks komisjon toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee abiga vaatama läbi kõigi juba antud lubade vastavuse sellistele kriteeriumidele nagu tarbimine, tehnoloogiline vajadus ja tarbija võimalik eksitamine, kuid välja arvatud ohutus. Kõik toidu lisaaained, mille load jäävad ühenduses kehtima, tuleks kanda käesoleva määruse II ja III lisa esitatud ühenduse loeteludesse. Käesoleva määruse III lisa tuleks täiendada teiste toidu lisaainetega, mida kasutatakse toidu lisaainetes ja ensüümides, ning nende kasutustingimustega vastavalt määrusele (EÜ) nr [...], millega kehtestatakse toidu lisaaainete, toiduensüümide ning toidu lõhna- ja maitseainete lubade andmise ühtne menetlus. Asjakohase üleminekuajaperioodi võimaldamiseks ei kohaldata III lisa sätteid, välja arvatud lisaaainete kandeaineid käsitlevad sätteid, enne [1.1.2011].
- (21) Käesoleva määruse vastuvõtmisest ühe aasta jooksul peaks komisjon välja töötama hindamiskava, mille järgi saaks toiduohutusamet ühenduses juba lubatud lisaaainete ohutust uuesti hinnata, ilma et see piiraks kõnealuse läbivaatamise tulemuste kohaldamist. Selles kavas tuleks määratleda vajadused ja prioriteetide järjestus, mille alusel tuleb heakskiidetud lisaaaineid analüüsida.

Komisjon võtab kavandatava määruse sisu kokku järgmiselt:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu toidu lisaaaineid käsitleva määruse väljatöötamine, millega nähakse ette toidu lisaaainete kasutuspõhimõtted ja milles sätestatakse toidu lisaainetena kasutada lubatavate ainete loetelu.

Nõukogu direktiivi 89/107/EMÜ toiduainetes lubatud lisaaaineid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide 94/35/EÜ toiduainetes kasutatavate magusainete kohta, 94/36/EÜ toiduainetes kasutatavate värvainete kohta ja 95/2/EÜ toiduainetes kasutatavate lisaaainete (välja arvatud värv- ja magusainete) kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 292/97/EÜ selliste siseriiklike seaduste säilitamise kohta, millega keelatakse teatavate lisaaainete kasutamine teatavate toiduainete valmistamisel, kehtetuks tunnistamine.

Tuleb märkida, et komisjoni seletuskirjas ei esitata põhjendust lähtuda õigusliku alusena ainuüksi artiklist 95.

Hindamine

Pidades silmas määruse ettepaneku sätteid ja eelkõige eespool *in extenso* sätestatud põhjendusi, leitakse, et inimeste tervise kaitse ning siseturu rajamise ja toimimise eesmärgid on üksteisega lahutamatult seotud, ilma et üks oleks teisega võrreldes teisejärguline ja kaudne. Ettepaneku eesmärgid, mis on seotud inimeste tervise kaitse ja siseturu toimimisega, näivad olevat võrdse kaaluga. Seepärast leitakse, et õiguslikuks aluseks peaksid olema nii EÜ asutamislepingu artikkel 95 kui ka artikkel 175.

Järeldus

Vastavalt sellele otsustas õiguskomisjon oma 20. märtsi 2007. aasta koosolekul ühehäälselt¹ esitada soovitus, et toidu lisaaineid käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepaneku õiguslikuks aluseks peab olema EÜ asutamislepingu artikkel 95 ja artikkel 175.

Lugupidamisega

Giuseppe Gargani

¹ Lõpphääletusel viibisid kohal järgmised isikud: Giuseppe Gargani (esimees), Cristian Dumitrescu (aseesimees), Rainer Wieland (aseesimees), Francesco Enrico Speroni (aseesimees), Sharon Bowles, Mogens N.J. Camre, Marek Aleksander Czarnecki, Monica Frassoni, Jean-Paul Gauzès, Kurt Lechner, Klaus-Heiner Lehne, Katalin Lévai, Eva Lichtenberger, Toine Manders, Antonio Masip Hidalgo, Hans-Peter Mayer, Manuel Medina Ortega, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Michel Rocard, Aloyzas Sakalas, Gabriele Stauner, József Szájer, Jacques Toubon, Jaroslav Zvěřina, Tadeusz Zwiefka.

MENETLUS

Pealkiri	Toidu lisaained		
Viited	KOM(2006)0428 - C6-0260/2006 - 2006/0145(COD)		
EP-le esitamise kuupäev	28.7.2006		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 5.9.2006		
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	ITRE 5.9.2006	IMCO 5.9.2006	AGRI 5.9.2006
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	ITRE 4.10.2006	IMCO 13.9.2006	AGRI 11.9.2006
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Åsa Westlund 14.9.2006		
Õigusliku aluse vaidlustamine JURI arvamuse kuupäev	JURI 20.3.2007		
Arutamine parlamendikomisjonis	26.2.2007		
Vastuvõtmise kuupäev	11.4.2007		
Lõpphääletuse tulemused	+: 55 -: 0 0: 0		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Adamos Adamou, Georgs Andrejevs, Margrete Auken, Liam Aylward, Pilar Ayuso, Johannes Blokland, John Bowis, Frieda Brepoels, Hiltrud Breyer, Dorette Corbey, Chris Davies, Avril Doyle, Mojca Drčar Murko, Anne Ferreira, Karl-Heinz Florenz, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Gyula Hegyi, Dan Jørgensen, Christa Klauß, Holger Krahmer, Aldis Kušķis, Peter Liese, Linda McAvan, Alexandru-Ioan Morțun, Roberto Musacchio, Riitta Myller, Péter Olajos, Miroslav Ouzký, Antonyia Parvanova, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Dagmar Roth-Behrendt, Guido Sacconi, Karin Scheele, Horst Schnellhardt, Kathy Sinnott, Antonios Trakatellis, Anja Weisgerber, Åsa Westlund, Glenis Willmott		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Giovanni Berlinguer, Jens-Peter Bonde, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Antonio De Blasio, Christofer Fjellner, Rebecca Harms, Karin Jöns, Kartika Tamara Liotard, Jiří Maštálka, Miroslav Mikolášik, Stefan Sofianski, Andres Tarand, Lambert van Nistelrooij		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)	Gabriela Crețu		